

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 516/05
31.01.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Невенке Важић и др Глигорија Спасојевића, чланова већа, са саветником Александром Симић, записничарем, у кривичном предмету против оптуженог АА и др., због кривичног дела противправног лишења слободе из члана 63. став 4. у вези става 1. КЗ РС, у вези члана 22. КЗЈ и др., одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Ужицу и бранилаца оптужених АА, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ и ЕЕ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Ужицу К.бр.14/03 од 17.01.2005. године, након одржане јавне седнице већа у смислу члана 375. ЗКП-а, донео је дана 31.01.2006. године

П Р Е С У Д У

УВАЖАВАЊЕМ жалбе Окружног јавног тужиоца у Ужицу и по службеној дужности ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Ужицу К.бр.14/03 од 17.01.2005. године, у погледу правне оцене дела, одлуке о казни и урачунавању притвора, тако што Врховни суд:

- кривичноправну радњу за коју је оптужени ДД оглашен кривим под тачком 2а изреке првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело му утврђује казну затвора у трајању од једне године, док му за кривична дела за која је оглашен кривим под тачком 1. и 2б изреке првостепене пресуде, утврђује појединачне казне затвора и то за кривично дело противправног лишења слободе из члана 63. став 4. КЗ РС, у трајању од две године, а за кривично дело фалсификовања исправе из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС, у трајању од три месеца, па га ОСУЂУЈЕ на јединствену казну затвора у трајању од 3-три године, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 29.07.2000. до 21.02.2002. године,

- за кривично дело противправног лишења слободе из члана 63. став 4. КЗ РС, за које су под тачком 1. изреке првостепене пресуде оглашени кривим осуђује оптуженог АА на казну затвора у трајању од 3-три године, а оптуженог ВВ на казну затвора у трајању од 2-две године и 6-шест месеци, у коју казну се оптуженом ВВ рачуна време проведено у притвору од 30.07.2000. до 21.02.2002. године

- оптуженог ЕЕ за кривично дело противправно лишење слободе из члана 63. став 4. КЗ РС за које је под тачком 1. изреке првостепене пресуде оглашен кривим осуђује на казну затвора у трајању од 2-две године, у коју казну му урачунава време проведено у притвору од 29.07.2000. до 21.02.2002. године, а кривичноправну радњу за коју је оптужени ЕЕ оглашен кривим под тачком 3. изреке првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело прикривања из члана 221. став 1. КЗ, па се према оптуженом на основу члана 354. тачка 3. ЗКП-а ОДБИЈА ОПТУЖБА, да је дана 27. септембра 1998. године у Шапцу, од сад пок. ПП, примио један пиштољ марке „__“, калибра 9 мм, фабричког броја __, власништво оштећеног ИИ, за који је знао да су до оружја дошли сада пок. ПП и осуђени ББ, извршењем кривичног дела крађе, да би потом ово ватрено оружје крајем 1998. године разменио са сада осуђеним ЈЈ, за пиштољ марке „__“, непознатог калибра и фабричког броја, па је тако прибавио ствар за коју је знао да је прибављена кривичним делом, чиме би извршио кривично дело прикривање из члана 221. став 1. Кривичног законика.

Жалбе бранилаца оптужених АА, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ и ЕЕ и Окружног јавног тужиоца у Ужицу у односу на оптужене ГГ и ЋЋ одбијају се као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђује.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Ужицу К.бр.14/03 од 17.01.2005. године, оптужени АА, ВВ, ДД, ЋЋ и ЕЕ су оглашени кривим да су као саизвршиоци извршили кривично дело противправног лишења слободе из члана 63. став 4. у вези става 1. КЗ РС, у вези члана 22. КЗЈ, а оптужени ГГ, исто кривично дело у помагању у вези члана 24. КЗЈ, за које је суд оптуженом ДД на основу члана 41. КЗЈ, утврдио казну затвора у трајању од по 1-једне године и 6-шест месеци, а оптуженом ЕЕ казну затвора у трајању од 1-једне године, оптужени ДД оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћеног држања ватреног оружја и муниције из члана 33. став 2. у вези става 1. ЗОМ-а РС, за које му је утврдио казну затвора у трајању од 6-шест месеци и кривично дело фалсификовање исправе из члана 33. став 3. у вези става 1. КЗ РС, за које му је утврдио казну затвора у трајању од 3-три месеца, а оптужени ЕЕ да је извршио кривично дело прикривања из члана 184. став 1. КЗ РС за које му је утврдио казну затвора у трајању од 3-три месеца, па за учињена кривична дела оптужене АА, ВВ, ДД и ЕЕ, на основу члана 41. и 48. КЗЈ, а у односу на оптужене ГГ и ЋЋ и применом члана 42. и 43. КЗЈ осуђује и то: оптуженог АА на казну затвора у трајању од 1-једне године, оптуженог ВВ на казну затвора у трајању од 1-једне године и 7-седам месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 30. јула 2000. до 21.2002. године, оптуженог ГГ на казну затвора у трајању од 5-пет месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 29. јула 2000. године до 11.децембра 2000. године, оптуженог ДД на јединствену казну затвора у трајању од 2-две године и 2-два месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 29. јула 2000. године до 21.фебруара 2002. године, оптуженог ЋЋ на казну затвора у трајању од 6-шест месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 30. јула 2000. године до 11. децембра 2000. године и оптуженог ЕЕ, на јединствену казну затвора у трајању од 1-једне године и 2-два месеца у коју му се урачунава време проведено у притвору поводом овог кривичног поступка и то од 29. јула 2000. године до 21.децембра 2000. године, време од 18. априла 2000. до 14. маја 2001. године и време од 18. јануара 2002. до 21. фебруара 2002. године.

Од оптуженог ДД су одузета два пиштоља марке „__“ и један пиштољ марке „__“, пригушивач и пиштољска муниција, као и лажне јавне исправе у облику личне карте и пасоша.

Оптужени су обавезани да суду плате по 5.000,00 динара, на име паушалног износа и трошкова кривичног поступка о којима ће се одлучити посебним решењем, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Истом пресудом у тачки 4. против оптужених ЕЕ и ЋЋ, одбијена је оптужба и то против оптуженог ЕЕ да је у својој кући КК, током септембра месеца 1998. године неовлашћено држао један пиштољ звани „__“, непознатог фабричког броја, с оквиром муниције калибра 7,62 мм, чиме би учинио кривично дело неовлашћеног држања ватреног оружја и муниције из члана 33. став 1. ЗОМ-а РС, а против оптуженог ЋЋ да је неутврђеног дана у месецу септембру 1998. године од оптуженог ЕЕ узео један пиштољ звани „__“, калибра 7,62 мм, са оквиром муниције којег је неовлашћено држао при извршењу кривичног дела противправног лишења слободе оштећеног ИИ, чиме би учинио кривично дело неовлашћеног држања и ношења ватреног оружја и муниције из члана 33. став 1. ЗОМ-а РС, зато што је јавни тужилац од започињања до завршетка главног претреса за ова дела одустао од оптужбе – члан 354. тачка 1. ЗКП-а.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили:

- Окружни јавни тужилац у Ужицу, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исту преиначи тако што ће оптуженима изрећи казне затвора у дужем трајању, као и новчане казне као споредне за учињена кривична дела,

- бранилац оптуженог АА – адвокат АБ, због повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд преиначи побијану пресуду и ослободи од оптужбе овог оптуженог или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак или пак да исту преиначи и утврди оптуженом АА блажу казну и изрекне условну осуду,

- бранилац оптуженог ВВ - адвокат АВ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да исту преиначи тако што ће оптуженог ослободити од оптужбе,

- бранилац оптуженог ГГ - адвокат АГ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичној санкцији и одузимању имовине оптуженом ГГ, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да исту преиначи и оптуженог ослободи од кривичне одговорности,

- бранилац оптуженог ДД - адвокат АД, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исту преиначи и оптуженог ослободи од оптужбе. Бранилац је тражио да са оптуженим ДД буде позван на седницу већа,

- бранилац оптуженог ЋЋ - адвокат АЋ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд преиначи првостепену пресуду и оптужбу према оптуженом одбије или да побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак. Бранилац је тражио да заједно са оптуженим буде позван на седницу већа, и

- бранилац оптуженог ЕЕ - адвокат АЕ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду. Бранилац је тражио да са оптуженим буде обавештен о седници већа.

Републички јавни тужилац је дописом Ктж.бр.648/05 од 14.04.2005. године предложио да Врховни суд уважи жалбе Окружног јавног тужиоца у Ужицу и укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исту преиначи тако што ће оптуженима изрећи казне затвора у дужем трајању, као и новчане казне као споредне за учињена кривична дела.

Врховни суд је одржао седницу већа у присуству оптуженог ГГ, његовог браниоца адвоката АГ и браниоца оптуженог ЋЋ - адвоката АЋ, а у одсуству уредно обавештених Републичког јавног тужиоца, оптуженог ЋЋ, оптуженог ЕЕ и његовог браниоца адвоката АЕ и оптуженог ДД и његовог браниоца адвоката АД, па пошто је у свему поступљено у смислу члана 375. ЗКП-а, Врховни суд је размотрио списе предмета заједно са побијаном пресудом коју је по службеној дужности испитао у смислу члана 380. ЗКП-а и жалбама, па је по оцини жалбених навода и предлога, нашао:

Побијаном пресудом, као и поступком који је претходио доношењу исте нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 380. ЗКП-а, а на које повреде Врховни суд као другостепени поводом жалби у смислу члана 380. ЗКП-а, пази по службеној дужности.

Следствено томе, неосновано се жалбама јавног тужиоца и бранилаца оптужених побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка.

Наиме, Врховни суд налази да је изрека првостепене пресуде, а насупрот изнетим жалбеним наводима, јасна и разумљива и у складу са наводима датим у образложењу пресуде, па се не могу прихватити жалбени наводи да постоји знатна противуречност о одлучним чињеницама између онога што се наводи у разлогима пресуде и записника о исказима датим у поступку, јер се увидом у списе предмета утврђује да такве противуречности нема, већ да је садржина записника о исказима оптужених и саслушаних сведока идентична ономе што се о тим исказима наводи у образложењу побијане пресуде, а у погледу свих важних чињеница и околности у предметној кривичноправној ствари. А осим тога, првостепени суд је о одлучним чињеницама дао јасне, уверљиве и непротивуречне разлоге у образложењу побијане пресуде, које у свему као правилне прихвата и овај суд као другостепени, па су супротни жалбени наводи оцењени као неосновани, нити је у првостепеној пресуди садржана битна повреда одредаба кривичног поступка из

члана 368. став 2. ЗКП-а, како се то неосновано истиче у жалбама.

Врховни суд налази да се неосновано жалбама јавног тужиоца и бранилаца оптужених побија првостепена пресуда и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а што је према жалбеним наводима довело и до повреде кривичног закона.

Наиме, Врховни суд налази да је првостепени суд а на основу изведених и правилно оцењених свих доказа ближе означених у образложењу побијане пресуде и изнетих одбрана оптужених, на несумњив начин утврдио да су оптужени АА, ВВ, ДД, ЋЋ и ЕЕ, као саизвршиоци извршили кривично дело противправно лишење слободе из члана 63. став 4. у вези става 1. КЗ РС, у вези члана 22. КЗЈ, а оптужени ГГ исто кривично дело у вези члана 24. КЗЈ.

Наиме, из одбране оптуженог ВВ, ЋЋ, пок. ПП и делимично из одбране оптуженог ЕЕ пред истражним судијом, првостепени суд је правилно утврдио да су ови оптужени на начин описан у изреци првостепене пресуде противправно лишили слободе оштећеног ИИ. Њихове одбране у погледу одлучних чињеница су сагласне, а оптужени ВВ је детаљно описао улогу оптуженог АА и ДД у извршењу овог кривичног дела.

При томе је првостепени суд, а насупрот изнетим жалбеним наводима, дао јасне и уверљиве разлоге зашто није прихватио измењене одбране оптужених ВВ, ДД, ЕЕ и делимично ЋЋ, правилно налазећи да су оптужени ЋЋ, ВВ, као и пок. ПП, изнели бројне чињенице које су искључиво њима појединачно биле познате и нису због тога могле бити последица изношеног исказа, а тим пре што је оптужени ДД на првом саслушању управо тврдио да у предметном догађају није учествовао, па је нејасно како је могуће да је и такав његов исказ изношен, или пак да су изношени искази само оних оптужених који су се о догађају детаљно изјаснили, а да одбрана ДД, којег сада пок. ПП означава као организатора у извршењу кривичног дела није значајна, ако он у одбрани ништа није признао. Стога је и по налажењу Врховног суда правилан закључак првостепеног суда да су оптужени ВВ, ЋЋ и сада пок. ПП, на првом саслушању на записнику пред истражним судијом слободно изнели своје одбране у вези кривичних дела, као и оптужени ЕЕ и ДД, без обзира да ли су признали или не кривична дела, па су супротни жалбени наводи бранилаца оптужених и у овом делу оцењени као неосновани. Наиме, на основу исказа оптуженог ВВ датог на записнику у претходном поступку, првостепени суд је утврдио више одлучних чињеница које се односе на ангажовање и улогу оптуженог АА, разлоге његове освете према оштећеном и делатност оптуженог ВВ око проналажења непосредних извршилаца кривичног дела, као и детаља о месту где је оштећени након лишења слободе доведен и преузет, а потом превежен преко реке ЖЖ у близини граничног прелаза ЈЈ, при чему је оптужени потврдио да је након извршеног посла одређену суму новца као награду исплатио ДД, ГГ и другима који су у њему учествовали. Поред тога, првостепени суд је правилно у битном утврдио одлучне чињенице и на основу исказа оптуженог ЋЋ, и то да га је позвао оптужени ДД како би лишио слободе једно лице које се налази у близини Златибора за које му је овај представио да се ради о некаквом Муслиману, који другима дугује новац, да су више пута одлазили у место боравка таквог лица којег нису пронашли да би коначно једне ноћи оптужени ЋЋ, ДД, ЕЕ и пок. ПП, дошли до куће таквог лица, возилом „кк“ којим је управљао ДД и да су они осим ДД обманом навели оштећеног да им отвори врата, па је оптужени ЕЕ упао у просторије, онемогућајући оштећеног да затвори врата, да би потом оштећеног везали, и уз помоћ ДД оштећеног увели у возило и потом се упутили у правцу КК. Са изнетих разлога, правилан је закључак првостепеног суда да се из изнетих одбрана оптужених ВВ и ЋЋ види да нема суштинске разлике око одлучних чињеница у вези са извршењем предметног кривичног дела и да се исте међусобно допуњују. Једино се одбрана ових оптужених разликује у погледу чињенице ко је оштећеног ударио по глави дрвеном палицом, при чему је првостепени суд правилно прихватио исказ оптуженог ЋЋ да је то учинио оптужени ВВ, који је имао превасходних разлога да оштећеног удари по глави и на тај начин ошамути како би учинио све да оштећени буде предат јединицама СФОР-а на територији Републике Српске, али у сваком случају наведена чињеница и по оцени Врховног суда нема одлучујућег значаја за постојање кривичног дела, већ више указује на повезаност оптуженог ВВ са другим учиниоцима да се дело изврши и на његово заједничко учествовање у извршењу истог, што га опредељује као саизвршиоца.

Врховни суд налази да је правилан закључак првостепеног суда да ни наводи из одбране оптуженог ЋЋ да је био у заблуди у погледу личности оштећеног јер му је наводно ДД представио да је оштећени „Муслиман“, да је велики дужник другим лицима, немају кривичноправног значаја, а обзиром да је током поступка првостепени суд на несумњив начин утврдио да је оптужени ЋЋ знао да учествује у лишавању слободе одређеног лица и да то чини на противправан начин, зашта ни он, нити саучесници нису имали никаква овлашћења, а одбрана оптуженог ЋЋ о томе на који начин је оштећени противправно лишен слободе сагласна је у погледу битне чињенице са одбраном сада пок. ПП.

При томе је првостепени суд дао јасне и уверљиве разлоге зашто је узео за утврђено да је у собу

оштећеног први ушао оптужени ЕЕ, носећи пиштољ у руци и да су он и ЋЋ оштећеног оборили на под, а у циљу потпуног савлађивања пок. ПП оштећеном везао руке. Наведене чињенице првостепени суд је правилно утврдио из одбране оптуженог ЋЋ, а обзиром да је овај оптужени за разлику од других оптужених током целог кривичног поступка, па и на поновном суђењу, у битном потврдио своју улогу и улогу других оптужених у кривичноправној делатности и на истоветан начин казивао о предметном догађају, те да није било доказа који би тврдње оптуженог ЋЋ учинили сумњивим.

Врховни суд налази да правилно првостепени суд није прихватио као уверљиву одбрану оптуженог ДД да он нема везе са предметним кривичноправним догађајем, а имајући у виду изнете одбране оптужених ЋЋ, ВВ, ЕЕ и сада пок. ПП, правилно налазећи да други оптужени не би имали нити разлога, а нити мотива да његово име помињу и доводе у везу са радњом извршења, као и зашто није прихватио одбрану оптуженог ЕЕ да је лице које су лишили слободе добровољно пошло без икаквих мера принуде према њему, имајући у виду да је првостепени суд на несумњив начин и то из сагласних тврдњи оптуженог ЋЋ и оптуженог сада пок. ПП, утврдио да је оштећени савладан одмах при упаду у кућу где је боравио и да је том приликом имао на себи имао папуче и пиџаму, као и да је савладан везивањем, уз касније стављање лепљиве траке преко очију и уста. И у погледу одбране оптуженог ГГ, Врховни суд налази да је првостепени суд дао јасне и уверљиве разлоге зашто није прихватио одбрану овог оптуженог да није оптуженом ВВ саветовао да непосредно извршење кривичног дела може извршити оптужени ДД, а пре свега имајући у виду одбрану оптуженог ВВ.

Према томе, Врховни суд налази да је првостепени суд у односу на кривично дело противправно лишење слободе из члана 63. став 4. у вези става 1. КЗ РС, правилно и у потпуности утврдио све одлучне чињенице, како оне које чине објективна обележја кривичног дела у питању, тако и чињенице и околности које се тичу субјективног односа оптужених према учињеном делу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио кривични закон када је кривичноправне радње оптужених АА, ВВ, ДД, ЋЋ и ЕЕ правно квалификовао као кривично дело противправног лишења слободе из члана 63. став 4. у вези става 1. КЗ РС, па су супротни наводи жалби ОЈТ-а и браниоца оптужених у овом делу оцењени као неосновани.

Наиме, првостепени суд је дао јасне и уверљиве разлоге на страни 16. образложења за свирепост оптужених, и то да су према оштећеном употребили физичку силу уз претњу пиштољем који је на оштећеног био уперен, да су му потом везали руке на леђа и везивање ојачали лепљивом траком, а током превозења оштећеном ставили лепљиву траку на очи, како не би видео у којем правцу га одводе и стављањем лепљиве траке на уста, са очигледним циљем да их не би одао гласом, да је приликом лишавања слободе одведен у пиџами и папучама, и да због везаних руку није имао могућност да слободно обави физиолошку потребу, па је правилан закључак првостепеног суда да је лишење слободе вршено на посебно понижавајући начин. Поред тога, чињеница да су се током вожње забављали са оштећеним дозвољавајући му да телефоном зове рођака и тражи новац за његов откуп, иако су унапред знали да га неће пустити, такође указује на понижавајуће и свирепост поступање са оштећеним. Ове разлоге у свему прихвата и Врховни суд, па су супротни наводи бранилаца да нема свирепог поступања неосновани.

Исто тако, неосновани су и наводи ОЈТ-а да се ради о кривичном делу отмице из члана 64. став 4. КЗ РС, обзиром да Врховни суд у свему прихвата наводе првостепеног суда да се у конкретном случају не ради о кривичном делу отмице, јер није било речи о изнуди новца као другом неопходном елементу за ово кривично дело, поред противправног лишења слободе. Ово стога што је првостепени суд на основу изведених доказа и то пре свега на основу одбране оптуженог ВВ на несумњив начин утврдио да су оптужени лишили слободе оштећеног уз очекивање и уз стварну исплату одређеног новчаног износа као награде која им је унапред обећана, па је правилан закључак првостепеног суда да пошто је оптуженима новац унапред обећан, не види се нити из овакве одбране оптуженог, нити из било ког другог доказа, да су оптужени новац изнудили са намером да оштећеног не пуне на слободу. Наиме, оштећени је предат оптуженом ВВ, који га је даље предао јединицама СФОР-а, после чега је оштећени одведен пред Хашки суд још пре него што су оптужени добили новчану награду, па је правилно закључио првостепени суд да се користољубљивост оптужених приликом извршења кривичног дела не може истовремено оценити као изнуда новца у смислу кривичног дела отмице. Стога је и по оцени Врховног суда правилан закључак првостепеног суда да нема ниједног доказа који би указивао на то да су оптужени одвели и задржали оштећеног са намером да га не пуне на слободу док не изнуде новац у одређеном износу или да оштећеног принуде да нешто трпи.

Поред тога, Врховни суд налази да је неоснована жалба браниоца оптуженог ВВ да у конкретном случају нема противправности, јер је према жалбеним наводима свако овлашћен да лиши слободе починиоца

кривичног дела које се гони по службеној дужности, а у смислу члана 230. ЗКП-а. Ово стога што је наведеном одредбом прописано да лице затечено при извршењу кривичног дела за које се гони по службеној дужности може свако лишити слободе, дакле то се може учинити само када је лице затечено при извршењу кривичног дела, а што овде није случај. Врховни суд налази да је првостепени суд правилно објаснио улогу оптужених, у извршењу предметног кривичног дела и то да су оптужени АА, ДД, ЋЋ, ВВ и ЕЕ критичном приликом поступали као саизвршиоци, обзиром да између радњи свих наведених оптужених постоји међусобна повезаност у објективном смислу, а у субјективном погледу код свих је постојала воља и свест да се оштећени лиши слободе на противправан начин, при чему су радње извршења непосредно предузели ДД, ЕЕ, ЋЋ и пок. ПП, сваки по принципу договорених улога, док оптужени АА и ВВ нису учествовали у непосредном лишавању слободе оштећеног, али су такође сваки од њих били свесни заједничког деловања са другим оптуженима и то тако што је оптужени ДД обавештавао оптуженог ВВ, сваки пут о више покушаја да оштећеног лише слободе и коначно о његовом довођењу до уговореног места и предаји овом оптуженом, о чему је оптужени ВВ даље обавештавао оптуженог АА, а овај је ВВ давао непосредна упутства о месту где оштећеног треба преузети, а пре тога му је показао место где оштећени борави како би о томе могли упознати непосредне извршиоце.

Врховни суд налази да је и улога оптуженог ГГ, правилно и потпуно утврђена, и то да је давањем савета оптуженом ВВ о томе ко може бити непосредни извршилац противправног лишења слободе оштећеног, помагао осталим оптуженима у извршењу предметног кривичног дела, да је био упознат са свим детаљима плана извршења дела и указивањем на ДД као непосредног извршиоца предузео радњу помагањем, па су супротни наводи браниоца оптуженог оцењени као неосновани.

Врховни суд налази да је првостепени суд и у погледу кривичног дела неовлашћеног држања ватреног оружја и муниције из члана 33. став 2. у вези става 1. ЗОМ-а РС и фалсификовања исправе из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС, за која је оглашен кривим оптужени ДД, правилно и на несумњив начин утврдио све одлучне чињенице и то пре свега на основу одбране оптуженог дате на првом саслушању пред истражним судијом, када је навео да му је предметно оружје донео један његов познаник и да је оптужени прихватио да исто за њега чува, а које чињеничне тврдње је оптужени пред судом више пута понављао, па је и по налажењу Врховног суда, првостепени суд правилно овакве наводе ценио као истините, јер оптужени никада није тврдио да је његов исказ био изнуђен у полицији. Поред тога, првостепени суд је дао јасне и уверљиве разлоге зашто није прихватио наводе браниоца оптуженог и оптуженог на поновном суђењу да је за неовлашћено држање наведених предмета већ правноснажно осуђен отац оптуженог и да о истој ствари не може бити оглашен кривим, правилно налазећи да за овакве тврдње не постоји основ ни у пресуди Општинског суда у Инђији којом је његов отац - ЛЛ оглашен кривим. Наиме, првостепени суд је упоређујући садржину такве одлуке суда са радњом извршења за које је ДД оглашен кривим правилно утврдио да је реч о различитој врсти оружја и муниције, различитим фабричким ознакама и количини таквих предмета, те да не постоји истоветност између радње извршења оптуженог ДД и његовог оца, односно оптуженог ЛЛ у предмету Општинског суда у Инђији. Самим тим, неосновано се жалбом браниоца оптуженог ДД истиче да првостепени суд без списка предмета за оца оптуженог није могао утврдити ко је неовлашћено држао ово оружје, обзиром да је првостепени суд извршио увид у изреку пресуде Општинског суда у Инђији из које се утврђује да је отац оптуженог оглашен кривим и осуђен за потпуно друго оружје, како је то напред наведено, а која се налази у списима предмета.

И везано за кривично дело из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС, за које је оптужени ДД, такође оглашен кривим, првостепени суд је правилно утврдио да је оптужени ради употребе набавио лажне јавне исправе и то личну карту и пасош, са ближним ознакама као у изреци, са намером да их употреби као праве и правилно ценио одбрану овог оптуженог као неистиниту, па су стога неосновани наводи жалбе браниоца оптуженог ДД да би се чињенично стање могло утврдити само провером одбране оптуженог код надлежног органа који је исправу издао. Ово стога што је у овим исправама као издавалац означен СУП __, а не __ како је то тврдио оптужени. Дакле ни сам оптужени не тврди да је издавалац исправа онај орган који је у исправи наведен као издавалац.

Према томе, Врховни суд налази да је првостепени суд и у односу на ова кривична дела правилно и у потпуности утврдио чињенично стање, дајући уверљиве разлоге како је то напред наведено, а које у свему као правилне прихвата и овај суд као другостепени.

Како је у међувремену и то 01.01.2006. године ступио на снагу Кривични законик којим су радње оптуженог ДД описане под тачком 2а изреке првостепене пресуде, прописане одредбом члана 348. став 2. Кривичног законика, то је Врховни суд имајући у виду одредбу члана 5. Кривичног законика, нашао да радње оптуженог треба квалификовати као радње прописане чланом 368. став 2. Кривичног законика, обзиром да је овај закон блажи за оптуженог, имајући у виду прописану казну, па је у том смислу у погледу правне оцене дела и преиначио побијану пресуду.

У погледу кривичног дела прикривања из члана 184. став 1. КЗ РС, за које је оглашен кривим оптужени ЕЕ, првостепени суд је по службеној дужности преиначио првостепену пресуду, тако што је кривичноправне радње оптуженог описане под тачком 3. првостепене пресуде, правно квалификовао као кривично дело прикривање из члана 221. став 1. Кривичног законика, јер је у међувремену и то 01.01.2006. године ступио на снагу Кривични законик обзиром да је овај закон блажи за оптуженог, имајући у виду прописану казну за наведено кривично дело. Наиме, како је за кривично дело прикривања из члана 221. став 1. Кривичног законика прописана новчана казна или казна затвора до три године, то је у смислу члана 103. и 104. Кривичног законика наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења. Како је одредбом члана 103. став 6. Кривичног законика прописано да се кривично гоњење не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године, а одредбом члана 104. став 6. Кривичног законика да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења, то је за наведено кривично дело наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, обзиром да се из изреке побијане пресуде утврђује да је исто извршено дана 27.09.1998. године.

Стога је Врховни суд поводом жалбе, а по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у односу на оптуженог ЕЕ за наведено кривично дело тако што је на основу одредбе члана 354. тачка 3. ЗКП-а, одбио оптужбу.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о казнама која је изречена оптуженима, Врховни суд налази да је жалба Окружног јавног тужиоца у односу на оптужене осим оптуженог ГГ и оптуженог ЂЂ основана, док су жалбе браниоца свих оптужених неосноване.

Наиме, Врховни суд налази да је првостепени суд правилно утврдио све околности како олакшавајуће, тако и отежавајуће на страни оптужених ДД, ЕЕ, АА и ВВ. Међутим, основано се жалбом Окружног јавног тужиоца истиче да је првостепени суд дао пренаглашен значај олакшавајућим околностима на страни оптужених, а које су ближе наведене у образложењу побијане пресуде, а да није у довољној мери ценио друштвену опасност извршених кривичних дела и степен кривице оптужених, као и ранију осуђиваност оптужених, за друга кривична дела, при чему су оптужени ДД и ЕЕ, осуђивани више пута, а оптужени ДД између осталог и за истоврсна кривична дела, као и чињеницу да је оптужени АА био иницијатор извршења кривичног дела, а да су оптужени ВВ и ДД имали кључну улогу у извршењу предметног кривичног дела, те да су критичном приликом оптужени испољили висок степен одлучности односно изражене воље да се кривично дело изврши, што се огледа у дуготрајној и брижљиво планираној делатности оптужених да до реализације дела и дође.

Стога је Врховни суд оптуженом ДД претходно утврдио појединачне казне затвора и то за кривично дело из члана 348. став 2. КЗ описано под тачком 2а изреке побијане пресуде, казну затвора у трајању од једне године, а за кривична дела описана под тачком 1. и 2б изреке и то за кривично дело из члана 63. став 4. КЗ РС казну затвора у трајању од 2-две године, а за кривично дело из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС казну затвора у трајању од 3-три месеца, па га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од 3-три године, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 29.07.2000. до 21.02.2002. године, а оптуженог ЕЕ је за кривично дело из члана 63. став 4. КЗ РС, за које је под тачком 1. изреке побијане пресуде оглашен кривим осудио на казну затвора у трајању од 2-две године, у коју казну се оптуженом има урачунати време проведено у притвору од 29.07.2000. до 21.02.2002. године, док је за кривично дело прикривања према оптуженом одбијена оптужба због апсолутне застарелости кривичног гоњења, како је то напред наведено.

Врховни суд налази да је првостепени суд према овом оптуженом неправилно урачунао притвор, обзиром да из података у списима предмета произилази да по овом предмету оптуженом притвор од када је одређен није укидан до 21.02.2002. године. Тачно је да је оптужени упућиван у друге КПЗ-ове ради лакшег спровођења поступка пред другим судовима против оптуженог, али у списима предмета нема решења других судова о одређивању притвора против оптуженог. Стога је Врховни суд поводом жалби, а по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у погледу урачунавања притвора тако што се оптуженом ЕЕ у казну затвора урачунава и време проведено у притвору од 29.07.2000. до 21.02.2002. године.

Што се тиче оптуженог АА, Врховни суд је истог осудио на казну затвора у трајању од 3-три године, због извршења кривичног дела из члана 63. став 4. КЗ РС, а оптуженог ВВ на казну затвора у трајању од 2-две године и 6-шест месеци, уз урачунавање времена проведеног у притвору, као у изреци пресуде.

Окружни суд налази да је жалба Окружног јавног тужиоца у погледу одлуке о казнама које су изречене оптуженима ГГ и ЋЋ, неоснована, обзиром да је првостепени суд правилно утврдио да олакшавајуће околности на страни ових оптужених, а које су ближе означене у образложењу побијане пресуде имају карактер нарочито олакшавајућих околности и оправдавају примену института ублажавања казни.

По налажењу Врховног суда овако одмерене казне у складу су са тежином учињених дела и степену кривице оптужених и са истима ће се у потпуности остварити сврха кажњавања.

Следствено томе Врховни суд је нашао да су жалбе браниоца оптужених у овом делу неосноване.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 391. и 388. ЗКП-а, Врховни суд је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар, Председник већа-судија

Александра Симић, с.р. Драгиша Ћорђевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

љи